

:- MAANDBLAD :-

:- UITGEGEVEN DOOR HET NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN LIMBURG. :-

Druk: N. V. »STOOMDRUKKERIJ FLORALIA», Assen.

De Insectenfauna der Zuid-Limburgsche Mergelgrotten

(Exploration biologique des cavernes de la Belgique et du Limbourg Hollandais. Sixième note),
door H. SCHMITZ S. J. te Sittard.

In de eerste drie dagen van September 1912 ondernam ik, met m'n vriend M. Bequart (Brugge), eene reeks van excursies naar de voornaamste grotten in de omstreken van Maastricht.

Vroeger al, gedurende de jaren 1906 tot '10, had ik die grotten vaak bezocht, om er insecten, vooral diptera, te verzamelen.

Ons doel was ditmaal de 78-soorten terug te vinden, welke ik eertijds in de mergelgroeven had waargenomen.

Bij ondervinding wist ik, dat de maand September daarvoor de meest geschikte tijd zou zijn.

Onze verwachtingen werden dan ook niet teleurgesteld, ja in menig opzicht zelfs verre overtroffen!

Dat we de gewone soorten, zooals *Blepharoptera serrata*, *Borborus fimetarius* e.a. in massa's vonden, spreekt van zelf.

Doch 't gelukte ons ook sommige heel zeldzame diptera, op wier vondst we haast niet hadden durven rekenen, te verschalken.

Wat meer is, we maakten drie hoogst interessante, nieuwe soorten buit — nieuw in zooverre als ze niet voorkomen in de door mij in 1909 gepubliceerde lijst: (*Die Insectenfauna der Höhlen von Maastricht und Umgegend* in: Tijdschrift voor Entomologie Dl. L11, 1909).

Bovendien waren de beestjes tot hertoe nog nooit in Nederland waargenomen!

Die goede resultaten danken we aan onze „pèle-mêle-verzamel-methode“, die hierin bestond, dat we maar eenvoudig alles „was da kreucht und fleucht“ méénamen.

We vroegen den beestjes, welke wij ontmoeten niet: „Wie ben je?“ Da's in de donkere grotten veel te moeilijk, ofschoon zoo'n vraag wel 'ns heel verleidelijk voor de hand ligt, wij men anders 'n ontzaggelijke massa „bocht“ ver-

zamelt en niet zelden honderden van „*serrata's*“ en „*fimetariussen*“ te pakken krijgt, waar men later niets aan heeft.

Zoo hebben we dan, in die drie dagen, meer dan 800 grot-insecten gevangen.

De heer Bequart, 'n allerijverigst dipteroloog, heeft zich de moeite getroost al deze exemplaren — een voor een — aan spelden of zilverdraadstiftjes te steken.

Mij zelf viel, het voor niet-entomologen onbegrijpelijk genot te beurt, de schatten te mogen determineeren.

Bij dit werk kwam ik gelukkig voor onverwachte moeilijkheden te staan, die ook op dit oogenblik nog niet geheel opgelost zijn.

De eerste moeilijkheid betreft een heel klein exemplaar van *Blepharoptera*.

't Beestje lijkt verbazend veel op de andere pl.m. 400 *Blepharoptera serrata*, in mijne collectie aanwezig en toch kan het deze soort niet zijn.

Wèl bestaat de „knevel“ ook bij hem uit meerdere sterke borstels, wèl zijn op den rug de twee rijen van vier macrochaeten aanwezig, wèl komt de kleur van kop en thorax en 't aderstelsel der vleugels geheel met *serrata* overeen, maar... de borstelrij langs den voorrand der vleugels, waaraan *Serrata* juist haar naam ontleent, ontbreekt en 't achterlijf is slechts aan 't uiteinde rood.

In de monographie van Löw „Die europäischen Helomyziden etc.“ die hoewel verouderd, toch de eenige is op dit gebied, komt geen enkele diagnose voor, toepasselijk op dit exemplaar. Deze schrijver kent maar één soort in het omvangrijke genus *Blepharoptera*, waar de borstels van de vleugelvoorrand „buitengewoon kort“ zijn, n.l. *Blepharoptera flavicornis* Lw. Met dit soort heeft ons exemplaar echter volstrekt niets te maken. Het zal derhalve noodig zijn, om de verschillende, sedert Loew in allerhande tijdschriften gepubliceerde beschrijvingen van buitenlandsche, vooral Noord-Europesche *Blepharoptera*-soorten te vergelijken — een

plezierig karweitje voor een entomoloog in het hartje van Limburg, ver verwijderd van alle entomologische speciaalbibliotheken!

Een tweede moeilijkheid deed zich voor, toen ik de Borborussen onder handen nam, bij een mannelijk individu, dat ik reeds onder een serie van *Borborus nigriceps* Rondani had gerangschikt. Bij de revisie wilde ik me vergewissen of de karakteristieke groote haak aan de dijkwortel ook aanwezig was, maar kwam tot de ontdekking, drt die ontbrak. Bij nader toezien viel me dan verder een flauw maar niet te misskennen donker vlekje in de tweede helft der submarginaalcel op en het bleek dat dit vlekje bij de echte *nigriceps* M. en VR. niet voorkomt. Mijn collectie van Maastrichtse grotinsecten uit vroegere jaren herziende, vond ik ook het wijfje, dat natuurlijk ook onder *nigriceps*-wijfjes geraakt was, waarop het overigens op dit vlekje na, volkomen gelijk. Na de beschrijvingen van een groot aantal soorten vergeleken te hebben — met name de publicaties van Schiner en Rodani — moet ik thans verklaren, dat ik er tot nog toe geen gevonden heb, die bij dit *Borborus*paartje uitkomt — en 't heet dus alweer: snuffelen in haast onbereikbare tijdschriften.

Een aardige aanwinst voor de Zuid-Limburgsche grotfauna en de Nederlandsche dipterofauna tevens is: *Blepharoptera modesta* Mg. Een exemplaar van dit soort had ik reeds op den 12en Juni 1912 tijdens een bezoek in Eijsden, op een wandeling met den Zeer Eerw. heer Cremers, op Belgisch grondgebied gevangen. We vonden het diertje met andere bekende grotinsecten in een zeer kleine mergelgroeve, die hoogstens 20 tot 30 M. den berg in ging. Wat een toeval, dat ons daar een vliegje onverwachts in handen viel, waarnaar ik gedurende 4 jaren te Maastricht tevergeefs gezocht had! Nu hebben we dank zij onze „engros-verzamelaarij” een 2e exemplaar op Nederlandsch Territorium gevonden en wel in den Louwberg, gemeente Oud-Vroenhoven, ingang Kasteel Poswijk.

Over de juistheid der determinatie bestaat geen twijfel. Wel heeft Prof. De Meijere er destijds terecht op gewezen (Tijdsch. v. Ent. Deel L. 1907 184), dat het haartje op de mesothoracaalnaad, dat volgens Loew voor *modesta* karakteristiek is, soms ook bij *Bl. serrata* voorkomt. Maar desniettemin onderscheidt zich *modesta* op het eerste gezicht van *serrata*:

1e doordat genoemd borstelhaar bij *modesta* veel langer en dikker is, bijna zoo krachtig ontwikkeld als de overige (macro-)chaeten. Het is bovendien vergezeld van een tweede veel zwakker haartje;

2e doordat het achterlijf en alle dijen en schenen van *modesta* donker gekleurd zijn,

wat bij *Bl. serrata* slechts met de dijen van de voorpooten het geval is;

3e is *Bl. serrata* gewoonlijk nog eens zoo groot als *modesta*. Dit zegt nu wel op zich zelf niet veel, want het is opvallend, hoe variabel de lichaamsgrootte bij deze groep der Helomyzidae kan zijn. Vooral bij een vergelijking van Limburgsch en buitenlandsch materiaal valt dit in 't oog. Maar omdat ook Loew voor *modesta* veel kleiner afmetingen aangeeft dan voor *serrata*, wordt hierdoor de determinatie ten minste nog meer bevestigd.

Nieuw voor de grotfauna, maar reeds van elders in Nederland bekend, is *Aphiochaeta minor* Zett. waarvan het Louwbergmateriaal een 4-tal exemplaren opleverde.

Een zeldzaam Kevertje, *Choleva angustata*, werd eveneens thans voor de eerste maal in de grotten waargenomen.

Niet terug gevonden hebben we twee, naar het schijnt, uiterst schaars voorkomende diptera: *Eccoptomera longiseta* Mg. en *Borboris Roserii* Rond. Vooral te betreuren is het ontbreken dezer laatste soort, die we in de grot van Meerssen zeker verwacht hadden te vinden. Deze grot immers is op heel de wereld de eenige goed bekende vindplaats van dit fraaie *Borborus*-soortje. 'n Andere is volgens Rondani 1880 „Germania, olim”. Ga daar maar eens zoeken!!

Ten slotte zij nog vermeld de angst van de volgende meer interessante soorten: *Scolio centra villosa* Mg., in aantal M.M. en VR.VR., Meerssen en Louwberg. De variëteit *scutellaris* Zett. slechts ééns: *Blepharoptera caesia* Mg., een enkel exemplaar, Meerssen. *Bl. spectabilis* Lw. talrijk, vooral in Meerssen. Van *Oecothoa praecox* Lw. hadden we wel duizend stuks uit den St. Pietersberg (westelijke ingang van den kant van het Jekerdal) kunnen meenemen. Ze zaten en kropen op de muren, in de nabijheid van menselijke uitwerpselen. Veel gewoner dan ik vroeger vermoedde, bleek ook *Limosina silvatica* in de grotten te zijn; zij werd in alle door ons bezochte groeven aangetroffen.

De rijke Louwberg leverde ons als kostbaarsten schat: twee exemplaren van *Blepharoptera dupliciseta* Strobl. VR.VR.

De tuin van het Museum voor Natuur-Historie te Maastricht.

Zooals onze Voorzitter op de laatst gehouden vergadering te Roermond méedeelde, ligt achter het gebouw, waarin later het Museum voor Natuur-Historie gevestigd zal worden, een plek gronds, van 10 Aren groot.

Dit terrein, welwillend door de stad Maastricht aan ons Genootschap afgestaan, werd bestemd voor Botanischen tuin.

Botanische tuin!!.....

Geeft deze titel niet meer, dan wij kunnen geven?

Ik geloof 't wel en daarom zou ik in 't vervolg liever van den *Museum-tuin* spreken.

Die benaming toch, dunkt me, komt meer overeen met 't doel, 't welk wij beoogen.

Immers wat willen we?....

De Kinderen der Limburgsche flora in hun geheele schoonheid en zoo voordeelig mogelijk aan 't publiek toonen, in de hoop daardoor meer liefde, voor wat de natuur ons biedt, op te wekken.

Waar deze bedoeling voor lag, sprak 't van zelf dat niet volstaan kon worden, met 't terrein in rechte strooken te verdeelen.

In zulk eene omgeving toch bewondert men gewoonlijk geen natuurschepsels.

Neen, de planten moesten in eene omgeving kunnen gebracht worden, die zooveel mogelijk met de natuurlijke overeenkwam.

Deze opgave was nog al moeielijk uit te voeren, want de lap grond ligt tusschen steile muren en van de hem omgevende natuur valt daarom niets waar te nemen.

Ook de hulpmiddelen, waarover we konden beschikken waren niet bijster groot.

Edoch, wij hopen min of meer geslaagd te zijn, al hebben we de „rechte" bedden niet geheel en al kunnen weglaten.

Waar het Zuidelijkste deel van onze provincie, zeker wel de rijkste flora bezit, bestemden we de helft van den tuin voor de Zuid-Limburgsche planten,

Voor een groot deel komen die voor op kalkgrond.

Wat lag er dus meer voor de hand, dan dat we 'n deel van 't terrein herschiepen in 'n rotstuint?

En dat hebben we gedaan ook!

Circa 12000 K.G. mergelblokken werden daartoe op elkaar gestapeld, terwijl we de tusschenruimten met goeden grond deden aanvullen.

Op 'n derde gedeelte van 't geheel kunnen verder de gewassen worden uitgeplant, die voorkomen in onze heemden, terwijl er voor gezorgd is, dat planten, die veel vocht behoeven, dit gemakkelijk kunnen bekomen.

't Middenstuk van deze afdeling is n. m. l. uitgediept. Hierin loopt 't regenwater uit der daken van 't Museumgebouw. Om het den moerasplanten geheel naar den zin te kunnen maken hebben we echter nog *Sphagnum* noodig.

Welke leden, dicht bij 'n moeras wonend, kunnen ons daartoe droog sphagnum bezorgen?...

Aan 100 K.G. hebben we genoeg.

Wat verder van 't terrein nog overbleef is in bedden verdeeld, waarop enkele plantengroepen systematisch kunnen gezaaid en uitgeplant worden.

Waar we thans zoover klaar zijn, komen we tot de leden met 't verzoek, om ons Limburgsche planten te zenden.

Welke planten wij graag zouden hebben?.....

1o. *Zeldzame Limburgsche gewassen.*

2o. *Wilde planten, die uitmunten door mooie bloemen, bladeren en vruchten.*

3o. *Gewassen, welke uit biologisch oogpunt interessant zijn.*

't Spreekt vanzelf, dat 't niet in onze bedoeling kan liggen, om de planten, die men overal en in massa aantreft uit te planten. Dat ware vergeefsche moeite!

Ook kunnen we niet alles opnemen, wijl 't niet in de bedoeling ligt om *in de eerste plaats* van den tuin een *studieterrein* te maken.

Neen, wij bedoelen er niets anders mee dan wat de firma Verkade, naast reclame, wilde met 't verspreiden van haar natuurplaatjes en wat haar, dank zij de medewerking van Thijssse en andere personen zoo schitterend gelukte, n. m. l. animo op te wekken tot 't waarnemen van alles wat buiten valt op te merken.

Zij, die thans planten willen sturen moeten dit zóó doen, dat de zendingen 's Dinsdagmorgens aanwezig zijn in 't museum voor *Natuur-Historie, Looiersgracht, Maastricht.*

Geschikt personeel zal dan voor de ontvangst zorgen en de planten uitpoten. De namen der ontvangen planten zullen geregeld vermeld worden in 't Maandblad.

Indien men de nummers hiervan bewaart kan men tevens nagaan, wat niet meer gewenscht wordt.

We willen absoluut niet opwekken tot het organiseren van planten-strooptochten!

Limburg heeft daaronder, jammer genoeg, nu al veel te veel geleden.

Wat we meer speciaal verlangen zullen we verder steeds kenbaar maken.

Ditmaal vragen we om toezending van *Orchideeën*, doch alleen wanneer ze bijna uitgebloeid zijn. Dan toch kunnen die planten beter een stootje verdragen, omdat de nieuwe knollen geheel of bijna geheel volgroeid moeten zijn vóórleer men aan verpoten kan denken.

Hieronder volge de lijst van planten die nu al in den tuin zijn uitgeplant:

Anemone ranunculoides. A. nemorosa, Viola odorata (blauw en wit), *V. Silvatica, Pirola rotundifolia, Corydalis lutea, Primula elatior, P. officinalis, Orchis militaris, Potentilla fragariastrum, P. recta.*

M.

SPR.

Tentoonstelling „Sittard”. (Vervolg).

In 't vorig maandblad gaven we een uitvoerig prospectus.

't Spreekt van zelf, dat 't ondoenlijk was alles op te noemen, wat we ons voorstellen daar te laten kijken.

Het prospectus beoogde niets anders te geven dan 'n reeks van voorbeelden.

Er is heel wat meer op Natuurhistorisch gebied te verzamelen, dat, zoowel levend als geprepareerd, geschikt is om tentoongesteld te worden.

Welaan, 't worde overgelaten aan den goeden smaak en den ijver onzer leden, om dat „meer” te Sittard tot z'n recht te laten komen!

10o. Waarom ook zouden we daar niet alles bijeenbrengen, wat op Natuurlijke Historie betrekking heeft? . . . b.v. om maar iets te noemen: literatuur over planten en dieren, plaatwerken, teekeningen, foto's en aquarellen, lantaarnplaatjes, mikroskopen, vergrootglazen, wandplaten, leer- en hulpmiddelen voor 't onderwijs, enz. enz.

Kijk, op die manier wordt de afdeeling „Natuurlijke Historie” op de tentoonstelling te Sittard inderdaad 'n leerzaam iets.

Maar, zoo zult ge vragen, wordt de *Plantkunde* in Sittard gansch en al vergeten? . . . Met geen woord nog werd daarover in het prospectus gerept!

Waarachtig niet!!!

11o. We zijn van plan in Sittard 'n collectie planten bij elkaar te brengen, zooals er elders nooit eene gezien werd.

Hoe zou 't ook anders kunnen? . . .

Welke provincie toch kan op Botanisch gebied, ook maar in de verste verte concurreeren met ons mooi Limburg?

Geene enkele!

Ja, voor 'n mooie Plantenverzameling moet te Sittard zonder twijfel gezorgd worden.

Of dat mogelijk is? . . .

Zeer zeker!

Ons Genootschap telt verschillende leden, die om hun floristische kennis inderdaad te benijden zijn.

Zij weten, veel beter dan wij, welke botanische schatten Limburg bergt en zijn met de groeiplaatsen daarvan overbekend.

Waarom zouden zij niet de handen in elkaar slaan en zorgen, dat die schatten allemaal in Sittard aanwezig zijn?

Botanici van Venlo, Weert en Roermond, van den Kring Grathem, van Sittard, van Maastricht, van Schinnen, Nuth, Heerlen, Schinveld enz., op U allen doen we 'n beroep: Zorg dat ons Genootschap in Sittard met eere op plantkundig gebied vertegenwoordigd zij!!

Breng er heen onzen Reuzen- en Boschpaardestaart, Beukvarens en Naaldvaren, Zwartsteel en Venushaar.

Laat er kijken de vele Coniferen, die 'n sieraad zijn van de Limburgsche landouwen.

Stuur de verschillende zeldzame kalk- en bosch-, hei-, wei- en beemdplanten, die in Limburg gevonden worden. Alles, alles is — wanneer 't komt van u, kenners onzer Limburgsche flora — van harte welkom!

Treedt met elkander in correspondentie!

Uwe samenwerking voor de tentoonstelling van Sittard zal — 't zij hier met de meeste bescheidenheid gezegd — uwe kennis van de Limburgsche planten nog grooter maken.

En gij Plantenliefhebbers, die in 't bezit zijt van 'n Herbarium van gesteriliseerde en geprepareerde planten, och, waarom zoudt ge niet, voor enkele dagen maar, ze willen afstaan aan de tentoonstelling van Sittard? . . .

Heusch, met piëteit zal er gezorgd worden voor wat ge met zóóveel liefde hebt bijeen gebracht!

Ten slotte: één verzoek!

Wanneer ge dit alles gelezen hebt, dan ga asjeblijft niet zeggen: „Och, och, 't Natuurhistorisch Genootschap in Limburg zal te Sittard ook wel zonder mij geworden.”

Neen, dat zal 't niet!

Ook uw hulp heeft 't Genootschap noodig en hard noodig! Onthoud er dus uw steun niet aan!

Maak 't voornemen, en voer dat voornemen ook uit — om vanaf vandaag, zoo nu en dan 'ns iets te verzamelen voor de tentoonstelling te Sittard.

Kunt ge zelf de dieren of planten bij U niet bewaren tot enkele dagen vóór de tentoonstelling, wenu dan zendt ze aan den heere Ern. Gadiot, Rijksweg, Sittard, of aan mij.

We zullen er trouw voor zorgen.

Desgewenscht worden de verzendingskosten graag vergoed.

Geef, zoo gauw mogelijk, van de zeldzame Limburgsche planten, die ge naar Sittard zult sturen, opgave aan de heeren de Wever te Nuth, Sprenger te Maastricht, of Frees te Heerlen.

Op die manier weten we, wat we te Sittard kunnen verwachten.

Merkelbeek.

JOS CREMERS,

Voorzitter v. h. Nat. Hist. Gen. in Limburg.

't Park te Amstenrade.

(Vervolg van no. 2.)

Terugkeerende zien we links 'n prachtige *Zilverlinde* (*Tilia petiolaris* D. C.), welke de wittige onderzijde van haar bladeren steeds naar de zon toedraait, blijkbaar om zich tegen al te felle stralen te beschutten. Haar bloemen geuren nog fijner dan die van de gewone Linde.

Alles wat Amstenrade aan boomen mooi bezit, wordt overtroffen door z'n *Magnolia's*. Men moet die gezien hebben, om zich een denkbeeld te kunnen vormen van deze kolossale heesters, die hun takken tot op den grond uitbreiden. Als we alleen maar zeggen, dat hun onderste takken 'n omvang hebben van 1.26 M., krijgt men 'n kleine voorstelling van hun grootte.

Een dezer *Magnolia's* is 'n kruisingsprodukt van *M. purpurea* Curt. eh *M. precia* Corr. Van den eersten heeft hij nog iets van den mooien purperen buitenkant, van den laatsten den vorm en 't aantal der kroonbladeren.

De andere is de *M. precia* Corr., met zuiverwitte bloemen. Wat hebben we staan te kijken, toen we voor 't eerst dezen boom in bloei zagen!

't Verwonderde ons toen niet meer, dat hij in zijn Vaderland, China, als heilig beschouwd wordt.

'n Gezicht als hij oplevert, meenden we alleen in de tropen te kunnen waarnemen.

Er ligt inderdaad iets plechtigs, iets mijstieks in die groote zuiverwitte kelken. En al is ons gemoed nu minder vatbaar geworden voor geheimzinnige indrukken telken jare, wanneer we van uit de schoone eikenlaan gewaar worden; dat die duizenden knoppen zich hebben ontplooid, voelen we ons weder onwillekeurig aangetrokken totdat reusachtige witte bouquet en vertoeven we nog gaarne eenigen tijd bij deze stille pracht.

Terloops willen we aanstippen, dat zich 'n onberispelijk exemplaar van den typischen *M. purpurea* bij 't Kasteel Reymersbeek bevindt.

Ook vinden we te Amstenrade *M. tripetala* L., wiens witte bloemen, ofschoon ze nog grooter zijn, toch veel minder in 't oog vallen, omdat ze tegelijk met de bladeren verschijnen, welke 40 c.M. lang zijn en schermvormig aan 't einde der takken zitten.

Eveneens staat er *M. grandiflora* L., met groote, roomwitte bloemen, die in Juli opengaan. De bladeren zijn lederachtig, van boven glanzend groen; 's winters moet deze soort echter in de orangerie worden ondergebracht.

Thans komen we aan 'n grooten groep ouderwetsche *Rhododendrum's* en *Azalea's*.

De laatste vertegenwoordigen niet minder dan

'n dozijn variëteiten van *A. Pontica* L., die tegenwoordig luistert naar den naam van *Rhododendrum flavum* Don. Deze variëteiten worden meestal als hybriden van aanverwante soorten beschouwd. De bloemen zijn iets kleiner dan die van de nieuwste hybriden, maar de kleurschakeeringen zijn oneindig veel mooier. Men treft er aan van rose, wit tot brons-violet-geel.

Aan den rand van dezen lossen, bevalligen groep zien we nog 'n paar artistieke heesters, eveneens behoorende tot de Ericacëen, n.l. *Kalmia latifolia* L., met buitengewoon kunstig gevormde witrose bloempjes en *Andrœmeda axillaris* Lam.; evenals de vorige met altijd groene bladeren, in wier oksels zich, vrij vroeg, trosjes hangende bloemen ontwikkelen, die als uit wit was gegoten lijken.

Alleen de merkwaardigste boomen en heesters uit 't park hebben we opgenoemd. Meer dan de helft van wat er aan planten aanwezig is, zijn we stilzwijgend voorbijgegaan.

Vóór ons vertrek willen we echter nog even 'n kijkje nemen in een der verschillen serres, waarin tal van Flora's kinderen groeien en bloeien.

Hier treffen we 'n fraaie verzameling van *Palmsoorten*, *Chamaerops*, *Cocos*, *Kentia's*; honderdjarige *Cycas*, *Dracaena's*, *Dasyliurium*, (welke laatste in 1911 voor 't eerst heeft gebloeid).

De hooge ouderdom heeft hun schoonheid niet geschaad. Integendeel!

Men ziet er *Strelitzia reginae* met haar blauwe en oranje, op vogelkoppen gelijkende bloeiwijze; *myrten*, *granaten*, *oranjeboomen*; zeldzame *Begonia's*, boomvormige *Fuchsia's* en de eens zoo hoog geroemde *Camellia's*.

Wegens plaatsgebrek kunnen we hier heel hun lijst niet geven, Wie er echter meer van wil weten, zal van den tuinschef, den heer Martin, gaarne de gewenschte inlichtingen ontvangen.

Nuth.

A. DE WEVER.

Zuid-Limbursche Kevers.

„Die Süd-Limburger Käferfauna” luidde de titel van een door Pater F. Rüschkamp S. J. uit Valkenburg geschreven artikel in 't Tijdschrift voor Entomologie, 25ste dl., 3de afl. (Octob. 1912).

In dat opstel kondigde Pater R. eene lijst aan van: „Niederländische Coleoptera; die bis jetzt allein in Süd-Limburg gefangen sind.”

Deze lijst is in de 4de aflevering (Febr. 1913) van 't zelfde Tijdschrift verschenen en bevat niet minder dan 253 species.

Terecht noemt de auteur Zuid-Limburg: „für den Entomologen ein wahres Goldland.“

Van de 3312 *inlandsche* kevers werden er tot nu toe, niet minder dan 2278 species met vele variëteiten in Zuid-Limburg gevonden.

En toch zijn dat op lange na niet allemaal de Schildvleugeligen, die hier moeten voorkomen.

Dr. Everts meent, dat er nog ongeveer 700 stuks te ontdekken zijn.

Wie van onze leden zal zich 'ns speciaal met de studie der Coleoptera's gaan bezig houden?...

Zal hij dan van zijne vondsten ook iets afstaan aan 't Provinciaal Museum v. Natuurl. Historie?...

Raath-Bingelrade. JOS. CREMERS.

De Alpensalamander

(*Molge alpestris*).

Volgens 'n opstel van Heimans in de Levende Natuur, werd de *Alpensalamander* voor 't eerst in ons land gevonden in 1897, te Breda.

Sinds zijn er verschillende vindplaatsen van dit beestje bekend gemaakt.

We wisten, dat de Alpensalamander ook voorkomt in Limburg en wel bij Mook en Venlo. Eveneens is hij, vergissen we ons niet, gevangen in de buurt van Valkenburg.

Den 31 Maart l.l. troffen wij er twee exemplaren van aan in een met slooten doorsneden boschje, tusschen Schinveld en Brunssum.

Wie wil er 'ns opletten, of de Alpensalamander wellicht nog elders bij ons te vinden is.

Graag zouden we hieromtrent nadere berichten ontvangen.

Raath-Bingelrade. JOS. CREMERS.

Excursie Brunssum-Schinveld.

In de maand Mei zal er eene excursie plaats hebben in de omstreken van Brunssum-Schinveld.

Liefhebbers worden verzocht, zoodra mogelijk op te geven, welke dag voor hen de meest geschikte is.

Zoo mogelijk wordt dan met hun wensch rekening gehouden.

HET BESTUUR.

De afdeling „Roermond“ van de R. K. Onderwijzersbond nam op hare vergadering verleden week 't besluit, om „en corps“ de Zomervergadering van 't Natuurh. Genootschap in Limburg, bij gelegenheid der Tentoonstelling te Sittard, bij te wonen.

Wij geven aan de afdeling de verzekering, dat ze hartelijk welkom zal zijn.

ERRATA:

1) Abusievelijk werden in m'n vorig stukje de wilgen voorgesteld als *windstuivers*. Dat was 'n vergissing.

2) *Salix babylonica* is meestal Vrouwelijk (ook 't exemplaar te Maastricht.) Mannelijke schijnen zeer zeldzaam te zijn.

A. DE WEVER.

KLEINE MEDEDEELINGEN.

(19.) Nicandra.

Dans le mois d'août j'ai trouvé sur les bords de la Meuse, près de notre maison „*Nicandra physaloïdes*.“ Elle était haute de 60 cm. avait 5 fleurs admirablement développées et plusieurs boutons. La plante était magnifique et c'est la première fois que je l'ai trouvée en état sauvage. Malheureusement on l'arrache avant le temps.

Dans toutes les flores de la Hollande elle est indiquée comme: „*Zeldzaam*.“

P. CH. RIOTTE S.V.D.
Steyl, Missiehuis.

(20.) Mistelwoekering.

'n Buitengewoon groote mistelwoekering staat ook nog te Raath-Bingelrade op 'n *esch*.

J. CR.

OFFICIËEL.

Nieuwe leden sedert 1 Maart 1913:

F. J. Heijnen, Kapelaan, *Schinveld*; L. L. H. A. A. J. JANSEN, Onderwijzer, *Beek*; A. Martin, Tuinchef ten kastele Amstenrade.

De Secretaris:
Mr. D. FREES.